

Pilatusparagraaf: elke gelijkenis met bestaande personen is gevallijk.

Gebruik je moerstaal

Dit wordt een rjucht en sljucht dictee, geen vreemdewoordenstroom. Niet zoiets van ‘Bij zijn onderzoek naar het gendergen gebruikte de rekwirent geneflows en crispr’s waardoor hij per arabier een nieuw SNP repereerde waar hij later een pechakucha over gaf voor Inuits in steenkoleninuktitut, ergens in een conventie-iglo in Newfoundland’.

Nee, daar word je toch helemaal boekie-zoek van? Pleur toch op met die pardellynxen, led-al-Fitr en kriyogerechten, Sjaak van Buren. Kunnen we dan echt geen maat houden met alle malle bastaard- en vreemde woorden en die invasieve exoten als waren het Euromediterrane draaigatjes of aardappelcysteaaaltjes?

Gebruik je moerstaal, dát is de kwiksaus, het hele eiereten.

Diep vanbinnen vinden jullie het toch zeker ook veel leuker om met een extratrein naar Twente af te reizen en daar, tussen de alomtegenwoordige eskers, in de deemstering te doudijnen in een hangmat aan vierlijnen tussen twee groeneamandelbomen, terwijl swijlens een alom bekend en woord voerend persoon met zoete zeggingsproza declameert vol met Oudnederlandse termen uit lang vervlogen edities van de ‘Enorme Van Dale’ (ook hier heeft de gevoeligheidsceusur toegeslagen)? Leuker toch allemaal, ofte niet soms? Zoiets als bijvoorbeeld de volgende alineas, ik noem maar een dwarsstraat.

‘Terwijl wij allen medeaanzitten bij dit dictee en smullen van jong belegen kaas op oudbakken Belgisch grijs brood, een omelet met heelei, noordzeegarnalen gemarineerd in lemmetjessap, en lang gegaard leplamsvlees, genieten we met wijdopen ogen en wijduitstaande oren van de grammaticale vondsten tijdens de voordracht. Veelmeer nog kijken we stiekem uit naar de toespisjes bestaande uit berliner- en Bossche bollen, een cacafantasie van Drostes pastilles met flambozen, en een omelette sibérienne (welke culiclassic overigens pas sinds januari op het menu van eerder vermelde driebander staat).’

Veel eenvoudiger toch? Alles weer gewoon gede-escaleerd tot normale proporties. Awel, nu dan het echte narratiefje met enkele simpele valkuilen.

Kennen jullie Karel Landsteiner nog, de hoofdpersoon in mijn boek ‘De Griekse ij’? In het cachot is hij de gangmaker van zijn lotgenoten geworden door het organiseren van spelletjes. Aan de eppo’s en de huibens zoals Loe Lomp, groothandelaar in oudpapier en oudroest, en Appie W., de pencompeer van huisarts en dicteeprima-donna Liesje van Voorburg, die inmiddels lijdt aan ernstige koudepis, heeft Karel pimpampet en

klaverjassen geleerd, welk laatste spel door de Surinaamse medegedetineerden troefcall genoemd wordt. Voor de slimme sjakies met iets meer verstand, waaronder Jerry Bidet van de ultra-alt-rechtse PVFD die zich het gevang in werkte met zijn vele striemende Twittertweets, heeft Karel ouderwetse spellen bedacht zoals wiezen en toccadielje, het 18e-eeuwse verkeersspel dat je speelt op een verkeerbord en dat de Turkse bajesgasten kennen als sheshbesh. De echte eggheads zoals Sywert Zondervrienden, de snoetjesdealer wiens foute miljoenen ergens op de Caraïben wiesen, en Aäron Goldberg, de succesvolle, van het geloof gevallen oud-joodse veelschrijver die al zijn werk bleek te componeren met een alibabachatbot van AI alias ki uit het rijk van Xi, mogen met Karel het enig echte spelspel spelen, vol met semicolon-, dt- en ck-kwesties.

Karel geniet het volste respect en vertrouwen van gevangenisdirecteur Fred Teef, een zije sok en halfslachtige kween. Die geeft hem toestemming om een illusionistische middag voor de gevangenen en cipers te verzorgen waardoor Karel, die dolgraag weer met zijn BeNeDicteevriendjes wil braveren, zijn kans schoon ziet om een ontsnappingspoging voor te bereiden. Hij huurt een Hans Klokloukalike in: Leo Landsteiner, zijn neef van Adamswege, een goëtisch knappe adonis met lange blonde manen en mesmeriserende Schweinfurter groene ogen. Die komt met de bekende tent voor de bekende verdwijntruc, goedgevonden bij vooraf testen door de piw'ers. Grote hilariteit wanneer de directeur in het circustentje stapt, echt verdwenen lijkt maar vanuit een onverwachte hoek wederkeert. Goed gevonden act!

En dan de apotheose: Sywert de snoetjesman, expert immers in verdwijntrucs, moet Karel én Leo tegelijk doen verdwijnen. Nauwelijks de tent binnen, openen dezen twee-enig een luik onder het gras naar een voorgegraven tunnel, waarin ze achter elkaar achterelkaar naar buiten kruipen en in een snelle vlucht-Mercedes springen richting Middelburg, naar een onderduikadres dat alleen BeNeDicteeërs kunnen kennen. Een blijendend relaas daar in het luxeappartement? Wie het weet mag het zeggen met deze eigengereide mannen ...